

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1035. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évről 10 kor., félévről 5 kor., negyedévről 2 kor. 50 fill.

NEPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Előfizetési felhívás.

Az utolsó évnegyed elején lapunkra előfizetést hirdettünk.

Nagy ígéretekkel a mint kezdetben nem tettünk, úgy most sem teszünk. A közönség érdekeiért vagyunk és leszünk. Nem tekintgetünk jobbra, balra s különösen hátra, hogy ki áll a hátunk megett, megyünk a kitűzött uton nyilegyenességgel s arra irányul minden igyekezetünk, hogy komoly, tartalmas, élénken szerkesztett, mindenkor: irodalmi színvonalon álló lapot adjunk a t. olvasók kezébe.

Azzal a hittel, sőt most már biztos tudattal, hogy Tolnavármegye közönsége jó szándékainkat már is megértette, s a jövőben még jobban meg fogja érteni, mély tisztelettel kérjük szíves támogatásukat.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre . . . 5 " — "
negyed évre . . . 2 " 50 "

Neptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szíves beküldésére.

Hazafias üdvözléssel:

a „**KÖZÉRDEK**“
szerkesztőségé és kiadóhivatala.

A piacok drágasága.

Az egész országban panaszkodnak, hogy a piacok folytonosan drágulnak. Maga a főváros, hova a közeli községek nagy mennyiségben szállítják az élelmi szereket, a hol a választék oly nagy, a hol oly kitűnő piacok és vásárcsarnokok vannak, mozgalmat indít a drágaság ellen; mert végre is a közönség anyagi állapota forog veszedelemben.

A kispénzü emberek nagy tömege épen úgy a piacra van utalva, mint a telt tárczájú emberek kicsiny társasága. Próbálnak is mindenféle szabályrendeletet hozni, hogy az árusítók kapzsi meggazdagodási szenvedélyeit korlátozzák és a vásárlóknak is jogukat biztosítsanak a piaci hiénákkal

szemben. De ennek a papiros védekezésnek alig lehet komoly eredménye mindaddig, míg a hazai mezőgazdaság konzervatív elméleteken nyugszik, míg a mezőgazdaság nem ismeri a belterjes gazdálkodást, a míg mindenütt a hazában nem alkotunk zöldséges és gyümölcsstermő kerteket, a míg mindenütt nem lesznek baromfitenyésztő telepek, tejszállító szövetkezetek, a míg a kínálat nagyobb nem lesz, mint a kereslet.

A mi gyenge, elmaradott gazdasági helyzetünkben a szorgalmas bolgár és szerb nép takaros vagyont gyűjt magának akár az Alföldön, akár a Dunántul, a hol megtelepszik. Látjuk, hogy a bérelt földért, mily összegeket képesek fizetni, látjuk, hogy gyermekeikkel, a földművelés legkönnyebb pepecselő munkájával szép pénzt szereznek, megtollasodva hagyják itt szesz a földet, mely nekik egész éven át élelmet, öregségükre pedig vagyont biztosít. Mindezt látjuk, de nincs bennünk annyi élelmesség, hogy magunk megpróbálnánk a dolgot, legfőleg irigykedünk az élelmes bolgárra és szidjuk az adó nagyságát.

De nemcsak hogy maga a nép

TÁRCSA.

Dal az imádságról.

Nem az az imádság,
Ami annak hívnak,
Ami az iskolás könyvek
Lapjain tanítanak.

Nem az az imádság
Ami így neveznek,
Mikor sok-sok ájtatos szót
Olvasóra szednek.

Óh más az imádság,
Lélek az és élet . . .
Nem kedveli Isten a sok
Hasztalan beszédet!

— Ha igazsággal jársz
Teljes életedbe,
S becsületes munkássággal
Töltöd a helyed be,

Ha az elhagyotthoz
Hajlasz a sziveddel,
S könnyes képét felszárítod
Édes szeretettel,

Ha minden emberben
Csak az embert nézed,
S bármilyen koldus megérzi
A testvériséged,

Ha nem gyűlölködtél

Csak megbocsátottál:

— Föl van írva az Istennél,

Hogy jól imádkoztál!

SZABOLCSKA MIHÁLY.

A Kapos völgye.

Irta: Kovács Aladár.

Régészeti ásatásra indultunk. *Wosinsky* Mór apátplébános, muzeumigazgató, én és *Holub Józsi* uramöcsém, vármegyénk főkéregésze. Sietve kapaszkodunk fel a jövődéli szekszárd-sárbogárdi gyorsvonalat emlékezetbe idéző helyiállam-érdekű, lassanjárvótovábbérsz vonatunkra. Egy hosszú fütty s egy rövid trombitarecsenés, aztán meg indult a gőzös, mely mint rendesen, most is hosszú teherkocsisort vontatott maga után; természetes, hogy ilyen körülményeknél fogva a jó meklenburgi fajta nem változhatik versenyparipává. No de legalább végig gyönyörködhetünk a vidéken, akár fénykép felvételeket is tehetünk. Egymás után tűnnének el szemünk előtt a puszták és falvak, de . . . vonatunk szívesen időzik egy-egy neki érdekesebbnek ígérkező tájkép előtt, legszívesebben azonban az egyes állomásokon; pedig ott ugyan semmi különös nem található: kiszálló, beszálló, az állomás kutjánál mohón itató közönség, rakodó kocsik, állomásfőnök, rak-

táros, üres sörshordók, tejeskannák, futkozó kalauzok és kocsitatók. Ez a kép tárul elénk kilencz állomáson keresztül egyenként jó negyedórai időzéssel. Örülünk mikor vonatunk a *Sztankovánszky*-kastély elé ér, legalább van miben gyönyörködnünk egy kis ideig s ezt a kis időt fel is használjuk arra, hogy a szépen rendezett parkot s a dombtetőn, mintegy a háttérből egész nagyságában kivillanó kastélyt szemlélhessük. Szinte jól esik az ember szemének ez a művésziesen felállított tájkép.

Azután eltűnik ez is és egyhangu lassúsággal koczogunk Nagydorogig. Itt szeretnénk valamit látni, csak hogy az erdőszertű fák lombjai, mint valami szemérmes leányzót fedik el a falut s a Széchenyi-kastélynak is csupán a tornyai emelkednek a fák fölé; különben kedves kép, s lelki szemünk elé varázsoljuk az árnyékos utcásozokat, a virágos kis ablakokat, melyek mögé szívesen oda képzelünk egy-egy kedvesen mosolygó leányfejet.

Doroggal szemben, egy kis völgyeléből látjuk kiemelkedni Sárszentlőrincz tornyát, körülövezve a házak csoportjától.

Ez a kép is eltűnik s mi ballagunk szép csendesen, csupán az vigasztal, hogy most már csak Vajta, Czece, Rétszilas — aztán hála Isten Sárszentlőrincz következik. Hajh, de amig oda érünk! Kupénkban alig elviselhető a hőség s mi izzadunk a bőséges régé-

nem jön erre rá, az intelligensebb elemek, a vezetők sem csinálnak semmit; azok is a fejüket csóválják és azt várják, hogy a sült galamb a szájukba röptüljön. Nem igen hallunk, nem igen olvasunk arról, hogy a népet megtanítják a jövedelmező zöldségtermelésre, baromfitenyésztésre. Ilyenről nem igen hallunk, ellenben örömmel szokták konstatálni, hogy a beltelek-számba menő földeken is buzát, meg rozsozt termelnek. A gazdálkodási rendszer ősidóktól fogva maradt a régi, minden üzleti szellemet nélkülöző, a mely nem tud lépést tartani a haladással, nem tudja mérlegelni a viszonyokat. Szidjuk ugyan az adók elviselhetetlen nagyságát, érezzük, hogy tönkre megyünk, hogy a föld darabonként vész el lábunk alól, de nincs bennünk elég ellenállási erő, megadjuk magunkat a sorsnak, nem tudjuk kitalálni a védekezés különféle formáit — s végre is pusztulunk, kivándorunk Amerikába.

No de hagyjuk ezt, bár ez is hozzá tartozik a drágasághoz; valamint a vásárló közönséget kizsákmányoló, megszaroló kartell-rendszer. A kartell-rendszer miatt eszünk olyan drága és rossz húst, a kiviteli kereskedelem miatt egész napi keresetünket adjuk oda egy pár girhes csirkéért.

De vannak egyéb bajok is. Hiszen ösmeretes Szekszárdon is, hogy mire a tulajdóképeni piac kezdődik, a gazdasszonyok vagy nem kapnak semmit, vagy csak a szeméjét, és azt is méreg-drága áron. Mert mi történik? Vakmerő ügynökök, tapasztalt kofák idő előtt mindent összevásárolnak, a javát elküldik a fővárosba, vagy a külföldre, s mi itthon, jóformán éhen maradunk, vagy megehetjük mindennek az alját, a mit a jó pestiek vagy bécsiek meg sem néznének. Tessék csak összehasonlítani a budapesti és a szekszárdi piaci árakat. Nemcsak, hogy mi élünk drágábban, elmaradt falunkban, hanem kényte-

lenek vagyunk saját termésünk szeméjét elfogyasztani. Mert a kofáknak így tetszik.

Alig birjuk már kivárni azt a bizonyos szabályrendeletet a mely szabályozni fogja a piacot, és meggátolja a visszaéléseket, a mely meg fogja gátolni azt, hogy az ügynökök és a kofák, előbb vásárolnak, mint a város közönsége.

A kenyérkereséssel foglalkozó, adózó polgárok észszerű és jogos kívánása, hogy a piaci mizeriák megszűnjenek, a melyek immár tarthatatlanok s a melyek állandó gondot és aggodalmat okoznak a verejtékkel dolgozó, kenyeret szerző családapáknak, a kik a mostani állapotokat oly régen tűrik s a kik oly régen haszontalanul panaszkodnak.

A megfelelőbb városi tisztviselő választás.

A Szekszárd rendezett tanácsu városban folyó hó 2-án megejtett tisztújítást a lapunk mult számában közölt felelősséggel megátdadták.

Annál az általános érdeklődésnél fogva, mely a várossá alakulás minden mozzanata iránt a lakosság széles rétegében nyilvánult, annál a sokszor kifejezésre jutott óhajnál fogva, mellyel a közönség a megalakulás mielőbbi bekövetkezését igen sürgetően kívánta és mert a felelősségek a lapokban is megjelent, ami egyenesen felhála vele való foglalkozásra, alkalmat veszünk magunknak, hogy a felelősségek indokolásához, mint amely iránt a városban tudomás szerint, nagy az érdeklődés, hozzászóljunk.

Az első okkal, hogy a képviselőtestület tagjainak nagy része nem kapott a gyűlésre meghívót, nem kívánunk bővebben foglalkozni, mert ennek ellenkezőjét bebizonyítani nem áll módunkban. Igazolni ezt annak lesz hivatása, akinek a meghívók kézbesítése hatásköréhez tartozott. Általában olyan ok ez, melyről nem lehet vitatkozni, mert vagy bebizonyítható az, hogy a gyűlésre a tagok meg lettek hívva, vagy nem. Illetékes helyen ugy értesültünk, hogy igen s így a felelősségek ez az oka, mint tárgytalan, elesik.

A második ok már bővebb anyagot

szolgált a vitásra. Az állítatik ugyanis, hogy megsemmisítendő a választás, mert a képviselőtestület gyűlésén tagokként résztvettek dr. Hirling Ádám főjegyző, Janosits Károly, Matzon Béla és Nikitics Imre községi jegyzők.

Szerintünk ez, a választás megsemmisítésének indokál nem szolgálhat.

A községekről szóló 1886. évi XXII. t.-cz. 1 § a szerint a rendezett tanácsal bíró városok is községek s mint ilyenek mindenben a községekről szóló törvény határozmányai alá esnek. Csak előjárásuk más s ezen kívül a községek által a törvény 21. §-a alapján bírt jogokon felül a 22. §-ban elősorolt jogokat is gyakorolják.

Olyan lényeges különbségről tehát nagyközség és rendezett tanácsu város között, melynél fogva a nagyközségi szervezet mellett élethossziglan megválasztott tisztviselők a r. t. városi szervezet felvétele esetén hivatalukat elveszíteni volnának kénytelenek, annál kevésbbé lehet szó, mert minősítés, jog és köteleesség tekintetében a nagyközség és rendezett tanácsu város jegyzői között különbség nincs.

De a törvény is, a rendezett tanácsu várossá való átalakulás esetére, az élethossziglan megválasztott tisztviselők érdekében intézkedni nem tartotta szükségesnek, kétségtelenül azon oknál fogva, mert az élethossziglan megválasztott jegyzőt megszerzett jogától — állásától — a törvényhozás ez esetben megfoszthatónak nem tartotta. Annál inkább áll ez, mert a törvény minden esetről, melyben előfordulhat az, hogy élethossziglan megválasztott tisztviselő állása szükségszerűen megszüntetendő, bölcs és köteles gondossággal intézkedik.

Nevezetesen a 157. §. 2 ik bekezdésében kimondja, hogy „A nagyközségnek kisközséggé alakulása s a kisközségek megszüntetése esetében . . . kimutató az is . . . , hogy az illető községi jegyző az illetményei iránti igényeire nézve . . . kielégített“; a 160. §. kimondja: „Az egy körjegyzőséget képező kisközségek valamelyikének a körjegyzőségből való kilépését . . . a törvényhatóság . . . megengedheti . . . c) ha az illető körjegyző az illetményei iránti igényeire nézve . . . kielégített“; sőt a 151. §. c) pontja szerint „kisközségnek nagyközséggé alakulása esetében még igazolandó, hogy . . . a többi kisközség a körjegyzőség további fentartására képes marad“

Mindez vitán fölül kétségtelenné teszi, hogy ekkora gondossággal készült törvény-nél a kérdésben forgó tárgyról a határozott intézkedéstétel csak azért maradt el, mert

szeti lelet reményében, — végig nyújtózkodva a bõrpamlagon. Vajtának fittyet hányunk, de Czeczére mégis kikukkantunk az ablakon. Szívesen legeltetjük szemünket ezen a távlatból csincsnek látszó nemesfalun, de felsőhajtuk: tovább-tovább Sárbogárdig. Rétszilias után kőhögve törtet masinánk egy kis emelkedőre; szinte érezzük, hogy hogyan nekifeszül a vontatásnak és önkénytelen kedvünk kerekedik, a löcsnélfogva tolásra: gyi, te szellő, villám! Sajnos, se nem szellő, se nem villám, csupán csak gőz és füst, — az is a csökkenős fajtaból.

Végre, itt van Sárbogárd! Sietve hagyjuk oda izzasztó kamránkat, a hosszú üléstől fásult tagjainkat megnyújtóztatjuk és sörtsört vagy spriczczeret, mert epedünk a szomszomságtól és hőségtől. Fizetni, aztán föl a gyorsvonatra, — de most már igazán gyorsvonatra ám! — Dombóvár felé.

Össze-összereztem örömben, hogy most már röptülünk; élveztem a gyorshaladás kéjes érzetét, hanem, mintha a mi lassanjár-továbbérsz vasutunk átka nehezdedt volna rám, lassanként visszakivántam ezt a helyi-államérdékű masinánkat; — mert a kapos-völgye megérdemli, hogy ott lassan járjunk és gyönyörködjünk.

Vármegyénk egyik legszebb része a Kaposvölgy, egész hosszában le Dombóvárig és még azontul is be Somogyba. Ott áll a fordulónál, meg a Sióba szakadásnál, űrszemül

Simontornya, ősi vármaradványával. Eszembe jutottak a régi idők, melyekről meg vagyion írva, hogy itt hajdan 60 hajdu vala, de az istentelen kuruczság mind levágta, csupán csak 16 maradt belőle, abban is ki sánta, ki béna, fegyverüket is elszedte a mostanság kor. vandérozó várbéli kapitány. Hajh, Rákóczi, Bercsényi! Azután meg átugrok képzeletben ugy hetven esztendő s eszembe jut, hogy e várnak vizes, dohos alsó üregében rothadt, penészedett vármegyénk legdrágább kincse, a levéltár egykoron s ez volt az egyik indító oka annak, hogy vármegyénk állandó, tisztos száraz székházat keresett és kapott.

Gyorsan surranunk el Simontornya alól s már a hegy lábánál fekvő Némedihez értünk; hajdan német telepítvény most színmagyar; tiszta, csinos házait szívesen szemléljük. Aztán odább sorra Görbő-Pin hely, a háttérben jobbadán kipusztult szőlőgyekekkel, aztán fordulunk Hidegkut, G. . . . — s hamarosan odaérünk Regöly alá. Itt tájékon egyesül a Kapos a Koppánnyal s alkotja azt a háromszöget, melybe benyulik a szakaskönyi felől húzódó dombsorozat s végső foka mint egy hatalmas busafej uralkodik a kétvíz völgye fölött: ez a regölyi sánc, fönt a tetőn a falu. Megelevenednek előttem a multak árnyai, — Kapos meg a Koppány átlépik szűköske medrüket s betöltik hullámaikkal azt a nagy széles völgyet, körül-

övezik a magas sánczoldalakat s im apró csónakokat látunk nyüzsögni a tóvá lett folyók vizén; ismeretlen, félmeztlen alakok hajtják a csónakokat s meg-meg ujló, majd elhaló karének között hajigálnak apró tárgyakat a vízbe a vízi istenek engesztelésére. Ezek a hajdani kelták. — De im a hidegkut szárazdi hegyekről kedves alak lépdel alá, Tuba magyar vezér bájos leánya; beül az öreg halász csónakjába s indulnak a vizen ezüstszárnyu, aranyfarku halat fogni.

A sáncz fölül azonban Kupa somogyi vezér fia iramlík a leány elé s mint a héja csap reá és viszi édes zsákmányát fel a sáncz tetőre. Majd ősi temetési menet száll alá a sáncz tetőről, arany koporsóba zárva pihen a rablott menyasszony. Bele eresztik az aranykoporsót ott a sáncz alatt a mélységes vízfénékre s azóta a regölyi kincsásók keresik az aranykoporsót a Kapos és Koppány süppedékes, tőzeges völgyében.*

Regölytől Szakályig széles a völgy; csupán Szakály alatt keskenyül, aztán ismét kiszélesedik le Döbrökőzig. Régi váromladék mellett robogunk el s ismét visszazállunk képzeletben a régmult időkbe, amikor még ez omladék épen állott ott a Kapos partján.

De nemsokára, egyelőre befejezzük a szép Kaposvölgyön át tartott utunkat, megérkeztünk az újdombóvári állomáshoz. Innen

*Ezt a szép regét más alkalommal írom meg.

nem lehetett föltételezni, hogy élethossziglan választott tisztviselőknek az állásukhoz való joga kérdés tárgyává fog tétetni.

Ha lehetséges volna az, hogy r. t. várossá alakulásnál az élethossziglan megválasztott tisztviselők megbízatása megszűnik, bizonyára intézkednék ez iránt a törvény ép úgy, mint ahogy rendelkezik a fent elősorolt esetekben.

Feltéve azonban, de meg nem engedve, hogy a jegyzők megbízatása az átalakulás folytán megszűnt s állásuk újra betöltendő, abban az esetben is az orvos és jegyzők a tisztújító széken, mint tagok jelen lehetnek a törvény 69. § a alapján.

A hivatkozott §. 4 ik bekezdése szerint ugyanis „Azon előjáró, kinek megbízatása lejárt, a hivatali állásával járó kötelezettségeket teljesíteni mindaddig tartozik és az abból kifolyó jogokat is gyakorolni hivatott, míg akár választás, akár helyettesítés útján helyébe lépendő utóda a hivatalt el nem foglalta.“

A törvénynek erre az intézkedésére hivatkozással a belügyminiszter 72447. sz. rendeletében kimondotta, hogy a belépett tisztviselők, magánál ezen tisztújításnál szabványos joggal bírnak, mert „minden rendezett tanácsú város és községnek tisztviselői, mindazon kötelezettségeket, melyek állásukkal járnak teljesíteni s hivatalos ténykedésükért a felelősséget elvállalni mindaz ideig tartoznak, míg hivatalukat utódaik szabályszerűen el nem foglalták; ebből önként következik az, hogy ugyanazon ideig mindazon jogokat is, melyek az általuk elfoglalva tartott hivattal törvény és szabály értelmében járnak, a törvényben és ezzel nem ellenkező szabályokban meghatározott korlátokon belül szabadon gyakorolják.“ Ugyan így határozott a belügyminiszter 10801/85. szám alatti döntésében, mely szerint „a községi előjáróság azon tagjai, kik a képviselőtestületnek sem választott, sem virilis tagjai, hanem hivatalos állásuknál fogva szavaznak, az általános tisztújításnál, a szavazásnál, szintén részt vehetnek.

De mindezekon kívül nem képezhet a jegyzők pusztá jelenléte okot a választás megsemmisítésére azért, mert, mint ez a szabványos lajstromból megállapítható, szabványos joggal egyik sem élt, tehát a választás eredményére befolyást nem gyakoroltak.

A 3-ik ok, mely a felebbezők szerint a választás megsemmisítését kell, hogy maga után vonja az, hogy *Orffy* Lajos képviselőtestületi tag a saját és a Szekszárdi takarékpénztár nevében 2 szavazatot gyakorolt.

A község területén fekvő vagyontalan több adót fizető jogi személy meghatal-

mazottja részére az 1886. évi XXII. t. cz. 32. §-ának 4-ik bekezdése biztosítja a képviselő testületi tagsági jogot s a képviselőség kelleit akkép állapítja meg az 5-ik bekezdésben, hogy a képviselőség csak oly meghatalmazott által gyakorolható, aki nagykoru honpolgár és akire a 34. §-ban felsorolt kizárási esetek nem vonatkoznak.

Az iránt tehát, hogy képviselő testületi tag ily meghatalmazást elfogadhasson, a törvény tiltó rendelkezést nem tartalmaz s a meghatalmazott irányában is csak azt a korlátozást foglalja magában a 33. §. 10. bekezdése, hogy „Ugyanazon egy köz-ég képviselő testületében egy személy csak egy képviselői meghatalmazást gyakorolhat.“

Annak a törvényben gyökerező jognak az igénybe vétele pedig, hogy valaki egy meghatalmazást elfogad, nem foszthatja meg az illetőt a törvény erejénél fogva őt megillető saját képviselői jogának gyakorlásától.

Igy döntött ebben a kérdésben a törvény magyarázatára igen illetékes belügyminiszter 12493/87 sz. határozatában, mely szerint „kétséget nem szenved, hogy képviselőtestületi tag is lehet helyben nem lakó tagnak megbízottja s ebből önként folyólag ezen kettős minőségében 2 szavazattal is bír; — továbbá 53538/87. számú határozatában, mely szerint „oly egyén, aki a községi képviselőtestületnek már önmaga is tagja, meghatalmazást ugyan elvállalhat, hanem egyszerre csak egynek lehet meghatalmazottja“ — s végül ez az értelmezés folyik a belügyminiszter 38783/91. sz. következő határozatából is: „A képviselőtestületi megbízott az 1886. XXII. t. cz. 33. §-a értelmében a főszolgabírónál bejelentendő. A főszolgabíró a megtörtént bejelentést az illető községgel külön közölni nem tartozik, annál kevésbé pedig olyankor, midőn a megbízott maga is azon község virilisei sorában előfordul.“

A felebbezők 4-ik indoka az, hogy „a jegyzői, mérnöki, orvosi és ügyészi állások az 1886. évi XXII. t. cz. 73. §-a, továbbá a 74. §. illetve az 1883: I. t. cz. ellenére, a polgármesteri és jogügyi tanácsnoki állások pályázat hirdetése nélkül töltettek be.“

A községi törvény hivatkozott §-ai következőképp szólnak: „73. §. Előjáróvá választathatik minden 24 éves és nagykoru honpolgár, aki községi választó és a 75. §-ban elősorolt kivételek alá nem esik.

Jegyzőknek, orvosoknak, ügyészeknek, mérnököknek azonban megválaszthatók azok is, kik előbb községi választók nem voltak.“

„74. §. A külön minősítéshez kötött állomásokra, u. m. a polgármesteri állásra nézve az 1883: I. t. cz. 5. §. VII.; a jegy-

zői állásokra nézve . . . rendezett tanácsú városokban az 1883: I. t. cz. 3. vagy 6. §. orvosi állásokra nézve az 1883. I. t. cz. 9. §. I. és az 1876: XIV. t. cz. 143. §-a; az ügyészi állásokra nézve az 1883: I. t. cz. 5. §. VIII.; a mérnöki állásokra nézve ezen túl az 1883: I. t. cz. 10. §. első bekezdésében és az erdőügyi állásokra nézve az 1883: I. t. cz. 12. §-a, illetőleg az 1879: XXXI. t. cikkben foglaltak irányadók.“

Az 1883. évi I. t. cz. közlését nem tartjuk a dolog megvilágítása érdekében szükségesnek, mert csak annyiban bír ehhez a kérdéshez vonatkozással, hogy a megválasztandók elméleti képzettségét határozza meg. Abból semmiségi okot következtetni egyáltalán nem lehet, mert hisz az az állások betöltésének mikéntjére, alakszerűségére nézve rendelkezéseket nem tartalmaz, amit különben maga a törvény címe is elárul, szólván ez a köztisztviselők minősítéséről.

Sem ez a törvény, sem az 1886. évi XXII. t. cikknek a felebbezésben hivatkozott s fennebb szószerint közölt 73. és 74. §-a, tehát az „állások nyilvános, Tolna vármegye alispánja által közzeendő pályázat útján való hirdetését“ nem rendeli.

A törvény 78. §-a a választás kihirdetését a tisztújító szék elnökének jogkörébe utalja s csak 2 állásra nézve írja elő parancsolóan a pályázat kihirdetését és pedig a 82. §-ban, mely szól a következőképpen: „Ha kör- és községjegyzői, ugyasintén, ha kör- és községi orvosi állomások jó üresedésbe . . . r. t. városokra nézve az alispán nyilvános pályázatot nyit, mely a törvényhatóság területén, esetleg a szomszédos megyékben is, sőt a körülményekhez képest országsszerte kihirdetendő.“

A törvénynek tehát nem csak a felebbezésben említett, de a pályázatok kiírását tárgyazó szakaszai sem rendelik a nálunk betöltött állásokra a pályázat kiírását. Ha pedig ezt nem rendeli, akkor a hirdetés mellőzésével ép úgy, mint az egész eljárás folyamán, törvény nem sértetett s ha törvény nem sértetett, nincs ok a választási eljárás megsemmisítésére.

A tolnai ev. ref. egyházmegye választása.

A tolnai ev. ref. egyházmegye megüresedett esperesi, főjegyzői s világi aljegyzői állásainak betöltése végett beérkezett szavazatokat e hó 17-én bontotta fel a *Dömök* Péter volt esperes, *Agoston* István kir. táblai bíró és ifju *Eölvös* Károly dunaszentgyörgyi földbirtokos világi tanács-

mentünk be Dombóvárra egyenes kocsin s a mint a szélső háznál befördültünk, azonnal meglepett bennünket Dombóvár haladása. Térs, tágas utcák; szép, izléses magán és középületek, elől vagy oldalvást nyílt, vasrácsosozatos kertecskékkal igen kedvesen, szinte vidítélag látnak s beljebb is elég csinos házsorokat látunk; szóval Dombóvár csinos kis mezővároska, illetve nagyközség.

Másnap reggel két kocsin indultunk az ásatás színhelyére. Az egyik kocsin *Wosinsky* ment *Nagy* István főszolgabíróval előre. Én, meg *Holub Józsi* uramöcsém derék kalauzunkkal *Dobó* N. dombóvári kereskedő és lelkes régészettel kedvelővel dombóvári fiákeron koczogtunk utánuk.

A fiáker még Dombóváron is csak fiáker; mi ugyan elmaradtunk jó három-negyedórai időközrel a főszolgabíró fogatától; de nekem éppen ez esett jól, mert léptenyomon kitért belőlem a néprajzos természet, ehhez pedig szükséges, hogy lassan járjunk és szemlélődjünk.

Ime, legelsőben is Dombóvár mellék-utczában gyönyörűséggel szemléltem a régi magyar építkezés maradványait, a szalmatető, kéménytelen, füstös konyhás, üstökös házakat elől a kis kerttel; sőt mitőbb, egy háznál, elől, a kiskertből az üstök alá felvívó padlás lépcsőt is. Ezt az utca felőli padlás feljárást eddig csupán *Döbrököz* és *Felsőnyékről* ismertem. Hejh, ha kéznél lett volna

a fényképező masinám, bizony még egy órával később értünk volna a szalacscai dombtetőre.

Alig hagytuk el a szélső házakat már Somogy szélén voltunk. Bizton hittem, hogy a következő falukban a somogyi magyarság üstökös házáinak egész utcáiban gyönyörködhetem. Alaposan csalódtam. Pulán még néhány házat találtam, de a többi mind cserép zsindeles, német építkezés. Atalán, Szabadin szintén német az építkezés; — Nagyberkibe jutva, gondoltam, hogy ennek tiszta magyar népe csak tartott meg valamit a régiből; ámde itt is családás ért; cserépszindeles házak, tiszta német építkezéssel. De ez így van jól a néprajzosnak, tud ő ebből is olvasni.

A cserépszindely fedél legujabb korbeli, a községek tűzrendészeti szabályzatán nyugszik; ámde a ház, végig oszlopos, nyereg tetős, falba illesztett, tornácz-ajtónyílásos formájával sokat beszél, ha magát a népet is végig nézzük.

A férfi népen ugyan már kevésbé, de az asszonynepen ott ül a tiszta német származás. Egész arcvonásuk, fésülködési módjuk, fejkendő kötésük, rékljük szabása mind-mind arról beszél, hogy ezek a Somogy szélén, Tolna határánál levő magyarok valamikor, nem is nagyon régen, szín németek voltak; itt az összefüggés a német építkezés-

sel. Ezek a németből tiszta magyarrá lett falvak a magyar nemzet nyereségei.

Nagyberkiből, Kisberkibe, alig 100 éves német telepítvénybe értünk s itt ujjolag a Kaposvölgyébe jutottunk. Innen már aztán hegytetőre vitt utunk: A szalacscai dombtetőkre. Már az ut elején feltűnnek jobb kéz felől, egy magasabb dombtető az emberkez hányta dombok, három egymás mellett; majd fölebb ismét szemünkbe tűnnek hasonló dombok, itt négy, amott öt tegysorjába. Ezek a „hunnengraben“ „hunhalmok“, melyek alá régeletűnt időben itt tanyázott népek földelték egy-egy nevesebb vitézüket. De itt nem állapodunk meg, hanem fölebb és fölebb, fel a legmagasabb dombtetőre, melynek lombos fái közül kifehérlék a tetőn álló kápolna. Fölérve a tetőre gyönyörű kilátás nyílik átellenben Nagyberkire, Mosdóra s szembe látjuk *Pallavicini* örgróf mosdósi kastélyát. Alattunk a völgyben folyik a Kapos és a völgyből, annak egykor vízzel borított talajából kiemelkednek az apró dombok s rajtuk a sorba rakott ősi hunhalmok.

Fent a tetőn szőlőt művelnek, de mi körüljárjuk az egész fensikot s a mosolygó szőlő fürtöket figyelemre se méltatjuk, mert hiszen sokkal érdekesebb hely ez, ahol járunk; őskori sánczterő ez, hol felszedegettük a forgatott fölszínről a kőkori ember edénycserepeit, egy agyag gyöngyöt, edénytartó agyagkarika töredékét, — majd meg egy római

birákból álló bizottság Szekszárdon. Az esperesi állásra összesen 23 szavazatot adtak be. Nagydorogh nem szavazott, Gerjen szavazata pedig elkésve, 18-án érkezett. A 23 szavazatból 15 szavazat *Döczy József* váraljai, 7 szavazat *Kátai Endre* dunaszentgyörgyi, 1 szavazat pedig *Széky Géza* gerjени lelkészre esett, így a lemondott érdemes esperes, *Dömök Péter* helyére *Döczy József* váraljai lelkész választott meg. Az új esperes kiválóan képzett, derék tagja a lelkészi karnak, régebben irodalmi téren is működött, így minden tekintetben méltó az egyházmegye legmagasabb tisztére, és kitüntető bizalmára; úgy értesülünk azonban, hogy visszavonhatatlanul ragaszkodik régebbi elhatározásához, hogy az esperességet el nem vállalja. Ha tehát kapacitálni nem lehet elhatározása megmáskosítására, akkor nemsokára új választás lesz az esperesi állás betöltése végett.

A *Kálmán* Dezső kölesdi lelkész lemondása folytán megüresedett főjegyzői állásra 4 szavazatot adtak be. Ebből 16 szavazatot *Széky Géza* gerjени, 3 szavazatot *Szabó Károly* a sónyéki, 2 szavazatot *Bus Lajos* decsi, 1 szavazatot *Arany Antal* medinai, 1 szavazatot *Babay Géza* pilisi, 1 szavazatot pedig *Tantó János* kajdaci lelkész kapott, így általános szótöbbséggel *Széky Géza* gerjени lelkész választott meg főjegyzővé.

A lemondott főjegyző *Kálmán* Dezső kölesdi lelkész már a 60-as évek elejétől kezdve visel egyházi tisztségeket, mint a Protestáns Pap szerkesztője is kiváló érdemeket szerzett. Sokan fájlalják tehát távozását. Viszont *Széky* Géza szép készültségénél, kiváló szorgalmánál s rokonszenves egyéniségénél fogva méltó utódja lesz a főjegyzői székben.

Végül a két újonnan rendszeresített világi aljegyzői állásra *Máthás Kálmán* és *Bodnár István* választották meg 18, illetve 16 szavazattal. Szavazatok kaptak még *Bajó János* (3), *Szabó Ferencz* (1), *Eötvös Károly* (1), *Müller János* (1), *Hagymássy Zoltán* (1), *Fóris Ferencz* (1) szavazatot.

Tudósító.

V Á R M E G Y E.

A megyei dülötak rendezése. A földmivelésügyi miniszter a vármegyei törvényhatóságokhoz a következő rendeletet intézte: „Előfordult, hogy a községek, a melyek közös dülötak rendezése és állandó megjelölése iránt vagy nem a kellő időben intézkednek, hanem akkor, a midőn a kataszteri munkálatok a betétszerkesztés céljaira már rendezettek, vagy pedig az állandó megjelölést mellőzik s a helyett néhány hét alatt elpusztuló karókat, zsindeyeket alkalmaznak és az így képződött nem tájékoztatott fölvételeknél előforduló esetleges téves kitüntetések ellen — a telekkönyvi betétek elkészülte után kell a mezei közös dülötak rendezése érdekében fölszólamlásokkal élni.

tégla darabja kerül kezünkbe. Egy halomban tégladarabok és embercsontok hevernek. Bizony-bizony de kár, hogy itt szőlő van és . . . nem lehet ásatni.

Itt van az ősi, kőkorbéli ember által földvárrá alakított hegytető, itt van a mély sánczárók köröskörül, — itt vannak a kőkornak, római kornak — tán a bronz és kelta kornak is apró cserepekre tört maradványai és uramfia a mai kornak barbár kultúrembere szőlőt ültet följük, hogy az ősember műveltségének maradványait így fedje el előlünk s a szomszéd falu lakosai mind szanaszét gazdasági munkában, hogy egy irmag munkást se kaphatunk, kivel legalább egy ásonyomnyit végeztetnénk idefönt a hegytetőn. Kell-e ennél siramosabb állapot nekünk, semmiféle folyadékra, csak egyedül régiségre szomjas bűváróknak?!

Mélyen megszorodott szívvél koczogtunk lefelé kocsiainkhoz, aztán vissza Nagyberekbe. Itt megebédelvén, indultunk a vasútállomáshoz, el, haza Szekszárdra a dombóvár-bátaszéki vonalon. A mily kedves és gyönyörködtető volt utunk eddig — éppen oly kevéssé volt ezután. Ismét a kedves helyi-

Az ilyen eljárás azt eredményezi, hogy a betétszerkesztés céljaira már rendezett kataszteri munkálatok föl lesznek forgatva, miáltal áttekinthetőségük bizossága veszedelmezetté van, de egyszerűmind az államkincstárra több költséget is ró. Fölhívom az alispánt: utasítsa a községeket, hogy a megyei, községi közös dülötakat a részletes fölmérést megelőzőleg rendezzék.“

V Á R O S I É L E T.

Mérnök számvevői állás. Ma járt le a mérnök-számvevői állásra a pályázat. Ugy tudjuk, hogy a csekély javadalmazású állásra senki sem pályázott. Az előtt áll tehát a város képviselőtestülete, hogy a két állást válassza szét és a mérnöki állást ne töltsse be, a számvevői állásra pedig pályázatot hirdessen. Nem hisszük, hogy 600 koronás számvevői állásra fiatal és kellő szakképzettséggel ellátott emberek pályázzanak, de ha ilyenek nem akadnak, akkor keresni kell olyan embert városunk képviselő testületének, aki a városi bonyolult számvitelt *mindenek előtt érti*, másodsor más *foglalkozása nem lévén*, a város házában *hivatalos órákat tart*. Az elsőre szükség van azért, mert ez a város minden polgárának érdeke, a másodikra pedig azért, hogy a várossal összeköttetésben levő vállalkozók, iparosok, fuvarosok ne legyenek kénytelenek a számvevői hivatalos órái hiányában várakozni pénzükre, avagy hosszabb időt eltölteni az ide-oda járással, míg pénzükhöz jutnak.

H I R E K.

Kinevezések. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Steinecker* István közalapítványi kir. ügyigazgatósági segédfoglalmazót, *Steinecker* Ferencz volt szekszárdi közalapítványi felügyelő fiát, alügyészsé nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lunova* Mária okleveles kézimunkatanítónőt, *Lunova* János zombai jegyző leányát, a beregszászi állami polgári leányiskolához kézimunkatanítónőnek nevezte ki. — Az igazságügyminiszter *Lovass* Gyula szekszárdi kir. törvényszéki joggyakornokot az algyógyi kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Hivatalba lépés. *Bajó* János Tolnavármegye árvászekének újonnan választott ünnöke az elmúlt hét péntekjén foglalta el állását.

Új erdőmester. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Hoffman* Sándor szekszárdi közalapítványi főerdészt, erdőmesterré nevezte ki. Gratulálunk!

Adomány a Simontsits könyvtárnak. *Nunkovich* Ferencz, nyugalmazott központi járási főszolgabíró, 100 koronát adományozott a Simontsits könyvtárnak.

Házasságkötés. Szombaton kötött házasságot *Reich* Árpád, a varasdi 10. honv.

államérdekű masina vitt bennünket — rengeteg hosszú kocsisorral, éppen csak a vágányok elhelyezésére elégséges szűk mélyedésben. Semmi különös természeti szépség az egész vonalon, magas dombok zárják el a kilátást jobbról is, balról is. Majd meg elérjük a kapaszkodót s hunczut az az alföldi csikós, amelyik különb kacskaringót tud kivágni a karikással, mint a milyen görbe kanyargosan jár a mi masinánk.

Hála Isten itthon vagyunk este nyolcz óraker. Reggel öt órától délig kocsin, azután meg késő délig vasuton kimarjult, elfásult tagjaink ivesen pihenttettem a kényelmesen berendezett ágyban s a szép Kapos-völgyre való utunk vissza emlékezés közben szunnyadtam el jóleső alvárra. Az egész kirándulásból, a régészet számára ugyan édeskevés kézzel fogható hoztunk haza, — de nekem mint néprajzosnak, igen tanulságos, mint idealistának gyönyörködtető volt a *Kapos völgye*.

huszár ezred századosa *Reich* Oszkár dombóvári járási szolgabíró testvére, vizeki *Tallián* Zsigmond pénzügyigazgatósági titkár leányával, Margittal. Az esküvőnél tanuként szerepeltek: *Tallián* Andor osztopáni földbirtokos és *Vuchelich* István honv. huszár százados Verőczéről.

Új közalapítványi igazgató. A király *Baumgarten* Sándor okleveles építész a VI. fizetési osztályba való sorozás mellett közalapítványi igazgatóvá nevezte ki.

Új tanár. A közoktatásügyi m. kir. miniszter *Babits* Mihályt, néhai *Babits* Mihály táblabíró fiát Bajára, az ottani főgimnáziumhoz, a latin és magyar nyelv tanárává nevezte ki.

Esküvő. 1905. évi szept. 19-én d. e. fél 10 óraker kötötték házasságot *Földvári* Mihály Tolnavármegye főlevéltárnoka és *Fischhof* Flóra urhölgy Szekszárd város kistanácsstermében. Násznagyok voltak *Fischhof* Jónás és *Strausz* Antal, a menyasszony nagybátyjai. A házasságkötést *Dömötör* anyakönyvvezető végezte. A polgári házasságkötés után az új pár nászutra indult.

Hivatalok költözése. A pénzügyi hivatalok befogadására szánt *Dicenty*-féle palota már majdnem teljesen elkészült. Jövő héten már meg is kezdik az egyes hivatalok oda költöztetését. Így a szekszárdi állampénztár már hétfőn és kedden oda huroczkodik. Ezen a két napon szünetel a hivatal. A többi pénzügyi hivatalok is átköltöznek a jövő héten.

A kántorok kántorának ajándéka. *Kapossy* György, a nagy népének szerző, a szekszárdi ifjuságot megajándékozta 24 koronára értékű énekgyűjteményével, 2 vaskos kötetben. Végre a „diakorgonista“ „blattról“ játszhatja a zamatos egyházi magyar énekeket. Csak még *orgonanyomót* tudnánk az ifjuságnak szerezni, illetve azt fizetni. Talán akad rá Mecenás?! . . . Adja Isten!

Hazafias üdvözléssel
Szekszárd, 1905 szept. 22.

Szabó Géza

főgimn. és polg. isk. hittanár.

Apponyi Sándor gróf borai. A liègei világkiállítás nagy zsűrije a napokban fejezte be működését. Birálata a *Magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége* által rendezett gyűjteményes magyar borkiállításra nézve igazán fényesnek mondható, a mennyiben a csoportos kiállításban részt vett összes kiállító részeseültek kitüntetésben. Nagy örömmünkre szolgál, hogy a kitüntettek sorában ott olvasuk gróf *Apponyi* Sándornak, a kiváló tudósnek, mint lengyeli nagytermelőnek a nevét is. *Diplome d'honneur*-t (diszoklevelet) kapott, s ezzel ismét szaporította azt a rengeteg sok kitüntetést, amellyel nemcsak kitűnően vezetett lengyeli uradalmának, de vármegyénknek is már annyi dicsőséget szerzett. Ez alkalommal időszerűnek találjuk összeállítani az *Apponyi* borok dicséretét, vagyis az eddig nyert összes kitüntetéseket. Gróf *Apponyi* Sándor szőlőterülete 65 kat. hold, Lengyel, Kis Vejke és Mucsi határban fekszik. Nagy része rekonstruálva van, körülbelül 1/4 részét azonban még most is székénegezéssel tartják fenn. A borok nagy részét, mint új bort értékesítik, de a kitűnő pinczekezelés mellett, egy tekintélyes rész, mint ó bor jön forgalomba s úgy a főváros előkelő szállóiban, mint a külföldön, Ausztriában, Német országban, Olaszországban, Szerbiában, Cseh Morva országban és Galiciában is a legnagyobb keresletnek örvend. Az itt termelt borok kitűnőségét mutatják az itt felsorolt kitüntetések: A budapesti 1885. évi kiállításon bronzérem, a bécsi kiállításon 1888-ban diszoklevél, Brüsszelben 1888-ban nagy aranyérem, Bécsben 1890-ben ezüst érem, Budapesten 1896-ban diszoklevél, Brüsszelben 1897-ben nagy aranyérem, Szegeden 1899-ben aranyérem, Párisban 1900-ban ezüst érem, Pozsonyban 1902-ben aranyérem, Turinban 1902-ben diszoklevél. A velünk szomszédos vármegyékből: *Wertheimer* J. pécsi cég, *Medaill d'ort* (aranyérem) és *Krausz* Adolf utódai ugyancsak pécsi borkereskedő cég bronzérmeket nyertek.

Eljegyzések. *Káhn* Sándor, a szekszárdi Molnár-féle könyvnyomda intézet mű-

vezetője, folyó hó 17-én eljegyezte Müller Regina kisasszonyt, Molnár Mór nyomdajelölt tulajdonos hugát. — Demény József máv. hivatalnok eljegyezte Kaufman Mariska kisasszonyt, Kovács Antal szakályi plébános unokahugát.

— **A pécs—bátaszéki vasút közigazgatási bejárása.** A pécs—bátaszéki vasút közigazgatási bejárását e hó 16-án Bátaszék végállomáson befejezték. A küldöttséget mindenütt lelkesedéssel fogadta a közönség és az engedélyeseket ovációkban részesítette. A bejáró bizottság 13-án Pécsváradon, 14-én Rácmezőkén és 15-én Véménden tartotta meg hivatalos eljárását, 16-án pedig Bátaszéken ejtette meg az érdekeltekkel a tárgyalást. Itt már Tolnavármegye kiküldöttjei is megjelentek és eljött a zágrábi üzletvezető-ségről maga Pulszky Gaibaldi üzletvezető is. A bejárás általán véve programszerűen folyt le. A trasszon egyéb változás nem történt, mint hogy itt ott egy-egy utátjáró és átereszt lett beiktatva. A bizottság tagjai 16-án este hazautaztak.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A dunamelléki ev. ref. egyházkerület e hó 21-én kezdte meg őszi rendes közgyűlését Budapesten, a Lónyay utcai főgimnázium dísztermében, Baksay Sándor püspök és Darányi Ignác főgondnok elnöklésével. A tolnai egyházkerület eme gyűlésen Dömök Péter esperes és Szilassy Aladár egyházmegyei gondnok, továbbá, mint egyházi képviselő, Biczó Zsigmond bonyhádi ev. ref. lelkész s mint világi képviselő, Eötvös Károly tanácsbíró, dunaszentgyörgyi földbirtokos képviseli. Az egyházkerület 20-án délután igen látogatott egyházi értekezletet tartott Szilassy Aladár elnöklése alatt. Az értekezleten elsőnek Kelecsényi Zádor, a missziói bizottság előadója tartott felolvasást a horvát-szlavon misszióról. Kiemelte, hogy Szász Károly volt az első, a ki a figyelmet először ide irányította. Harmincz évvel ezelőtt összesen 747 magyar református volt azon a vidéken, most 6474 lélek részesül missziói gondozásban. Van öt anyaegyház, kilencz leányegyház, nyolcz fiókegyház és 94 szórvány. Összesen kilencz misszionárius működik. Kifejti, hogy a misszió mily fontos nemzeti szempontból; misszió nélkül faji jellegüket is elvesztették volna az ott lakó magyarok. A horvát-szlavon misszionárius tehát nagy jövője van s ezért meg kell hozni az érdekében minden lehető áldozatot s a legkiválóbb erőket kell harcba küldeni.

— **Talált óra.** Valaki a muzeum-parkban elvesztett egy kis női órát. Jogos tulajdonosa átveheti a muzeumban.

— **Renovált templom.** A koppányszántói templomot Hornig Károly báró veszprémi püspök bőkezűsége folytán, ki 30 ezer koronát adott e célra, szépen renoválták, illetve két oldal hajóval bővítették ki. Kammerer Ernő dr. szépművészeti igazgató 60 ezer téglával járult az építkezéshez s négy üveg festményt ablakot is ajándékozott. A hívek is szép áldozatot hoztak a templom építkezésénél.

— **Protestáns vallásos est.** A magyar Protestáns Irodalmi Társaság e hó 26—27-én tartja kilenczedik vándor gyűlését Sopronban. Ez alkalommal többek közt szept. 26-án vallásos estélyt rendeznek az ág. ev. hitvallásnak templomában. A tárgysorozat 3-ik pontja: derék poétáknak, a kitűnő egyházi íróknak, Sánta Károly sárszentlőrinci lelkésznek több vallásos költeménye lesz.

— **Tolnavármegye államépítészeti kerületbe osztása.** Az államépítészeti kerületi felügyelőségek felállításával vármegyénket a kaposvári kerületbe osztották be. A kerületi felügyelő Ujhelyi Gyula kir. főmérnök, kinek hatáskörébe vármegyénk területéről 89 kilométer állami és 627 kilométer törvényhatósági összesen 716 kilométer utvonaltartozik.

— **Lemondás az ügyvédségről.** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Orffy Lajos szekszárdi ügyvédet, a Szekszárdi takarékpénztár vezér igazgatóját, az ügyvédségről való lemondása folytán, saját kérelmére az ügyvédek lajstromából törölte.

— **Jönnek a színészek.** Szilágyi Dezső „Somogy, Baranya, Zala és Tolnavármegyék színigazgatója” előleges színházi jelentésben

adja tudtul Szekszárd és vidéke közönségének, hogy Szekszárdon október hóban előadásait megkezdi. Jó műsort, jól összetanult előadásokat ígér. A színtársulat névsora: Műszaki személyzet: Szilágyi Dezső igazgató, főrendező, Márkus Sándor titkár, Kiss Pista rendező, Kohler Károly karmester, Eöri Béla ügyelő, Csete Lajos sugó, Pásztor János színházi gazda, Kiss S. Károly díszletfestő, Rózsa József kellekes 2 segéddel, Göbölös Vilma pénztárnoknő, Dobsai Gyula színházi szabó, Lakatos Pista díszítő. Nők: Tury Marcsa soubrette és népszínmű énekesnő, Bándi Rózi coloratur énekesnő, Lendvay Ferike szende színésznő, Lőrinczi Erzi hősnő, V. Berzenyi Margit szalon- és anya-színésznő, Szilágyi Erzsike naiva, Sz. Fojtényi Rózsa társalgási színésznő, D. Tihanyi Katicza komikáné, M. Horváth Ilona, B. Bánfalvi Etel, Czinczár Eszti, Lőrinczi Aranka kar és segédszínésznők. Férfiak: Szilágyi Dezső jellemkomikus, Márkus Sándor operette buffó, Kiss Pista operette bariton népszínmű énekes, Vágó István jellem- és apa-színész, Batori Béla komikus, Miskei József tenorista, Simon Jenő hős szerelmes, Pásztor János drámai apa, Sarkadi Endre, Kiss S. Károly, Eöri Béla, B. Szabó Károly kar- és segédszínészek. Színpad kerüli újdonságok: Operettek: János vitéz, Aranyvirág, Dantzi hercegné (Madame Sans Gêne), Hajduk hadnagya, Suhancz, Bob herceg, Fecske fészék, Ripp, Bőregér stb. — Vigjátékok, Bohózatok, Népszínművek: Smolen Tóni, Kukoricza Jónás, Vigéczelek, Sötétség, Tetemre hívás, Emigráns, Válás után, Fűsvény (Mollere), Viola az alföldi haramia, Vereshaju, Csikós, Bánk-Bán, Paraszt kisasszony, stb. Bérlet-ár 12 előadásra: támlásszék 20 kor., körszék 16 kor. A bérlet eszközésével s előleges intézkedésekkel az igazgató Márkus Sándor titkárt bizta meg. Bérletre előjegyezhetni Kramer Vilmos ur könyvkereskedésében is.

— **Rajz és festészeti tanfolyam nők számára.** Ács Lipót főgimnáziumi rajztanár több oldalról jövő felszólításának engedve, október hó folyamán rajz és festészeti tanfolyamot nyit nők számára. Jelentkezni október első hetének végéig lehet. Ma már iparművészeti dolgokkal, de meg női kézi munkával foglalkozó hölgyeinknek is nagy szükségük van a rajzolás ügyességére, így a hasznossága mellett a művészi izlést is fejleszteni hivatott tanfolyamra már most felhívjuk figyelmüket.

— **Szólótermes eladás.** A Pleszky-féle agrárkölesönös szőlő termését e két keddjén adta el Máthás Kálmán zárgondnok; nyilvános árverésen Tauber József, gróf Széchenyi Sándor számtartója vette meg saját céljaira métermázsánként 16 koronával.

— **A pécs—bátaszéki vasút.** Majorossy Imre Pécs szabadkirályi város polgármestere, a közgyűlés határozatából kifolyólag megke-reste Tolnavármegye közönségét, hogy amint lelkes támogatója volt a baja—bátaszéki vasuti hid kiépítésének, úgy anyagi támogatásával tegye lehetővé a pécs—bajai vasut kiépítését is, amely elsőrangú gazdasági érdeke a két vármegyének. Az átirat befejező része így hangzik: Mi teljesen át vagyunk hatva attól a meggyőződéstől, hogy benneteket ugyanazon szempontok vezettek a bajai áthidalás érdekében lezajlott mozgalom támogatásánál, amelyek minket irányítottak s így nem kértelkedhetünk abban sem, hogy a pécs—bátaszéki vasut fontosságát és jelentőségét is hozzánk hasonló módon méltányoljátok. Folyó évi július hó 26-án tartott rendes közgyűlésünkben 400.000 koronát szavaztunk meg e vasut támogatására vagyis oly összeget, amelynek előteremtése adókkal amugy is már tulterhelt polgáraink teherviselési képességét kemény próbára teszi, már a hozott áldozat nagyságával is dokumentálni óhajtván a bennünket hozzátok fűzni készülő szoros gazdasági és szellemi kapcsolatok során keletkező virágzó életbe vetett hitünk s bizalmunk mértékét. Hisszük és bizton reméljük, hogy ti nem kevésbé érdeklődtek e vasut sorsa iránt s a mienkhez hasonló arányu hozzájárulás megszavazásával elősegíteni és biztosítani fogjátok annak kiépülését. Kelt Pécs sz.

kir. város közönségének 1905. évi július hó 26-án tartott rendes közgyűléséből. A közönség nevében: Majorossy Imre, polgármester. Bár tudjuk, hogy vármegyénknek nem valami briliánsak a pénzügyi állapotai, egy percze sem kételkedünk, hogy a felette fontos vasuti összeköttetés létrehozásához Tolnavármegye is siet felajánlani a maga méltányos anyagi hozzájárulását.

— **Dragonyosok átvonulása.** Tegnap két század dragonyos lovasság érkezett Szekszárdra. Bécsből jöttek és a Szerémségbe, Rumába mennek új állomáshelyükre. A legénység morva származású; elég jó karban tartott lovaik vannak. Szekszárdon csupán egy fél órát pihentettek és a podgyászokat friss előfogatokra rakták, azután tovább vonultak Bátaszék—Mohács felé.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor igaz részvétellel vesszük a hirt, hogy dr. Abay Herman főörzsorvos neje, szül. Traiber Gizella urnó Kecskeméten elhunyt. A szekszárdi születésű s itt általános tiszteletnek örvendett urinó már régóta betegeskedett, halála azért mégis megdöbbentőleg hat mindenkire, aki csak ismerte. Elhunytát férjén kívül fia, dr. Abay János szekszárdi ügyvéd, továbbá édesanyja, özv. dr. Traiber Józsefné s testvérei: özv. Fejős Imréné és özv. dr. Szigeth Gáborné és számos rokon gyászolja.

— **Uj üzletek a szekszárdi kaszinó bazárjában.** A szekszárdi kaszinó bazárját a kitűzött határidő előtt jóval előbb elkészített Leitersdorfer Ignác vállalkozó, úgy hogy október 1-én napjaiban már át is adja a kaszinónak. Okt. 1-én az üzletek jó része be is költözik, így a következők nyitják meg üzleteiket: Král János ékszerész, Vidák Erzsébet divatárú, Müller testvérek varrógép, kerékpár raktára, Pick és Eisler bizományi üzlete, Fekete Hugó magyar áruk csarnoka, Leitersdorfer Ignác sűrű és kőfaragó üzlete, Horácskó Sándor liszt kereskedése, Döry Etelka túskei konyhakertészete és élővirág üzlete, Gauzer János fűszerkereskedése, Kohn Samu cipész és bőrtüzet, Wolf Arnold palackbor üzlete.

— **Uj takarékpénztári titkár.** A dombovári takarékpénztár vezértitkára, Ternyei Armin Nagyváradra költözött. Utóda, Márki Gyula Szolnokról, már átvette a takaréknál állását.

— **Utmesteri tanfolyam Pécsen.** A két évre terjedő utmesteri tanfolyam f. év decz. 1-én nyílik meg Pécsen. A felvételt kérő folyamodások f. évi október 15-ig bármely államépítészeti hivatal főnökénél benyújthatók. A kereskedelmi miniszter az eddigi 60 korona havi élelmezési díj helyett 100 korona élelmezési díj kiutalását helyezte kilátásba.

— **Uj segédjegyző.** Regöly község képviselőtestülete Csukly Gyulát választotta meg segédjegyzővé.

— **Pályázat határrendőrségi állásokra.** A belügyminiszter a határrendőrségi intézmény életbeléptetése céljából pályázatot hirdet 11 határszéli rendőrkapitányi, 10 fogalmazó gyakornoki, 21 hivatalsegédtszti, 19 felügyelői, 50 rendőrbiztosi és 26 hivatal-szolgai állásra. — A határrendőrségi állások felállítását főleg a nagyarányú kivándorlási mozgalom tette szükségessé.

— **A dunaföldvári községi irnokok fizetése.** Dunaföldvár képviselő testülete elhatározta, hogy a községi irnokok fizetését utólagos havi részletekben fizeti ki s ilyen értelemben szabályrendeletet is alkotott. Amde a vármegye törvényhatósága ezen szabályrendelet jóváhagyását, mivel az, a vármegyének, a községek szervezési irányelvei czimen alkotott szabályrendeletével ellenkezik, — megtagadta. Ezt a határozatot a község megfellebbezte a belügyminiszterhez, de a belügyminiszter a vármegye határozatát indokainál fogva helybenhagyta s így a dunaföldvári községi irnokok is előre kapták fizetésüket.

— **Uj hitközségi tanácsstagok.** Uj hitközségi tanácsstagokat választottak vasárnapon, szept. hó 17-én Bátaszéken. A hatóság elejét akarván venni az esetleges zavargásnak, csendőrfedezetről gondoskodott, de beavatkozásra nem volt szükség, mert egész simán és csendesen történt meg a választás.

Az utca azonban mozgalmasabb volt. Ugyanis a választási nap reggelén ismeretlen névtelenül nyomtatott nagy piros-betűs plakátokon a jelölt tanácsstagok közül 17-et, részint gunyos, részint sértő megjegyzésekkel ajánlottak megválasztásra. Itt-ott csoportosultak és nevetgélve, vagy boszankodva olvasták az ily módon kigunyolt névsorát. Leginkább polgárokat, néhány iparost és egy úri embert, — *Schuler József* nyugdíjazott tanítót — választottak be.

— **Iparművészeti kiállítás Kaposvárott.** A szépen fejlődő Kaposvárott sikerült iparművészeti kiállítást rendeztek. Vármegyénk bizony alig volt ott képviselve, bár a kiállítás egész környéknek szólt. Szomoruan konstatáljuk ezt s okát nem igen tudjuk másban megtalálni, minthogy Tolnavármegye ipara fejletlen s akik iparuk magaslatán állnak, azok sem sokat törődnek holmi kiállításokkal, elégnek tartják, ha szűkebb körökben ismerik őket. Pedig a jó iparosnak olyan a nyilvánosság, egy egy kiállításon való részvétel, akár csak a levegő. Ilyen helyeken tűnik ki jó munkája, itt ismeri meg a közönség, amely az iparost élteti. Mint örvedetes dolgot megemlítjük azonban, hogy a kiállítók névsorában azért szekszárdi nevekre is akadtunk. *Ács Lipót* főgimnáziumi rajztanár tervei nyomán, *Steig Flórián* szekszárdi agyagműves igazán sikerült cserép edényeket állított ki, máz alatti karczott díszszel. Ugyancsak feltűnést keltettek az ő, *Hortí Pál* terve után készült mázas agyag edényei is. Ez az ügyes, igazán hivatása magaslatán álló iparosunk most egyébként a milarói kiállításra dolgozik. *Ács Lipót* tanár szép tervei után készít szebbnél szebb dolgokat. Munkája Budapesten is keresett, a Szikra Szilágyi czég árusítja. Ugyancsak ez a czég hozza forgalomba az *Ács Lipót* tanár tervei nyomán iskolai rajzoktatáshoz most készülő különfajta stilizált edényeket is.

— **A tolnai róm. kath. hitközségi pénztár megvizsgálása.** A vármegyei közigazgatási bizottság által elrendelt hitközségi pénztár-vizsgálatot Tolnára, e hó 22-én kezdte meg *Fink Kálmán* pénzügyigazgató, mint a vegyes bizottság elnöke. — Számszakértőül *Surányi Viktor* számvizsgáló van jelen. Az egyházi hatóság képviselőjéül pedig a pécsi püspöki helynök *Pártos Zsigmond* műzsi esperes-plébánost küldte ki.

— **Új anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter a *bonyhádi* anyakönyvi kerületbe *Koch József* jegyzőt, a *medinaiba* pedig *Greifenstein István* segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta. — Ezzel egy időben a miniszter *Nagy Józsefet* a medinai anyakönyvvezető helyettesi tisztségtől felmentette.

— **Lopás egy ügyvédnél.** *Ringbauer Ferencz* dunaföldvári ügyvédhez a héten éjnek idején ismeretlen tettes behatolt s onnan több fehérneműt és más értékes tárgyakat ellopt. A csendőrség a tettest még kinyomozni nem tudta, bár egy részeges nő ellen alapos a gyanu; a nála megtartott házkutatás azonban eredményre nem vezetett.

— **Névmagyarosítások.** *Pollák Gyula* szekszárdi lakos *Pártos-ra, Rozenspitz Ödön* ozorai lakos *Tolnai-ra, Disztl István* várdombi lakos tanító és kiskoru gyermekei *István* és *Béla Darányi-ra, Popp János* czikói lakos *Pap-ra* magyarosították családi nevüket. Követésre méltó példák, különösen a várdombi tanítóé, kinek példaadását ajánljuk a tanító urak figyelmébe.

— **Irni valót keres.** Egy jó irással bíró nő otthon való letisztázásra irni valót keres. Megkeresések e lap kiadóhivatalába intézendők.

— **Esős szüretet** jósol a „Meteor“, mely a napfoltokból és a bolygók összállításából következtet az időjárásra. Hetenként jelzi a „csomópontokat“, melyeken, ha nem mindig jelentkezik is az eső, de a depressio szél vagy felleg alakjában rendszerint beáll. Tavaly szomoruan tapasztaltuk a szüret időre jósolt nagy esőzéseit. Akik ráhallgattak és korán leszüreteltek: jól jártak. Legtöbben azonban locs-pocsban szedtünk. Nos, az idén

is kedvezőtlen kilátást nyújt és csak október 9-ike utánra jósol állandóbb, szüretelésre alkalmasabb időjárást. Addig folytonos borulást, esőzést jelez. Főbb csomópontjai: szept. 24 (tényleg harmad napja csepereg az eső), szept. 29 és október 4. A „Meteor“ Szombat-helyen jelenik meg, hetenként egyszer, előfizetése negyedévenként 1 korona 26 fill. Az ilyen kezdeményezést gazdáinknak érdekükben állana pártolni.

— **Ez a mi házunk.** Majd minden községben találkozok olyan zabolátlan természetű ember, a ki azt hiszi, hogy a községháza az övé és korlátlanul s kénye-kedve szerint tehet ott, amit akar, mintha csak az ő magántulajdona volna. Az ilyen alakokkal sokszor van bajuk a községi jegyzőknek, hogy tisztességes viselkedésre szoktassák őket a község házában, amely a község lakosai összességének tulajdona ugyan, de azért egyeseknek semmiféle joguk sincs ott rakoncátlankodni, a rendet, csendet háborítani és nincs éppen azért, mert az középület és nem magántulajdon. Ugy látszik azonban, hogy *Helman Antal* bátaszéki lakosnak emőli még nincs tudomása, mert tegnap, midőn *Bajó Pál* főszolgabíró a bátaszéki legelő közbirtokosságának alakuló közgyűlését berekesztette s az egybegyűlt közönséget távozásra hívta fel, a visszamaradt zajongókat pedig újolag távozásra intette, — *Helman* minden tisztességtudás nélkül, merészen kivágta: ez a mi házunk itt beszélhetünk. A felsőbb hatóság majd megmagyarázza *Helmannak*, hogy a községháza nem a község koresmája.

— **A buzgó rendőr.** A kath. olvasókör vasárnapi mulatsága alkalmával a kör előtti örökösessel megbízott rendőr egy közeli koresmában töltötte el az időt, s mikor már jól teleitta magát, beállított a körbe, és hivatalos tekintélyének egész súlyával két liter bort, vacsorát, és öt korona napi díjat követelt az örökösésért, erősítvén, hogy a felsorolt dolgok őt minden hasonló alkalommal megilletik. A kör egyik tagja ezt nem akarta elhinni, s meg is mondta a rend derék örének, a ki erre tetteleg bántalmazta a tagot. Csunya és a rendőrré nézve szomorú dolog következett volna most, ha a közbe lépők a rend derék örének szüret idejekorán ki nem teszik a kör helyiségéből. De, a mint értesülünk, buzgó hivatalos működéséért így is megkapta méltó jutalmát a derék férfiú; ugyanis hamarosan elesapták állásából.

— **Megriasztott éjjeli vendégek.** Éjjeli vendégek látogattak meg néhány üzletet f. hó 20-ára virradó éjjelen *Bátaszéken*. Álkulescsal dolgoztak és úgy látszik, csak pénz után kotorásztak. Kinyitották *Kleiszner György* szabóműhelyét az utca felől, álkulescsal. Pénzt nem találtak a műhelyben, úgy tehát üres kézzel távoztak, ruha vagy szövétfélet nem bántottak. A szomszédságban ki akarták nyitni *Brumbauer* borbély üzletét is, de nem boldogultak a zárral, csak elrontották kissé. Megpróbálkoztak a keresztény fogyasztási szövetkezet üzleti helyiségével is, de ott beletörött a zárba az álkulesuk. Végre, ugy hajnalban, fél 4 óra tájban *Thiringer* Mátyás fűszer és vegyesárú üzletét akarták az udvarfelől megközelíteni. Az előszobába behatoltak, de amint ott gyújtót gyújtottak, a kereskedő neje fölébredt, mire lármát csapott és a tolvajok eltűntek. De még sem üres kézzel. Elvitték a kis fiúnak megtakarított 34 filléréjét az előszoba ablakáról. Mire a rendőrség előkerült, világos volt egészen, de ekkorra természetesen hire hamva sem volt a betörő bandának.

— **Felismert halott.** Lapunk mult heti számában említettük, hogy a paksi határban egy ismeretlen férfi holttestére akadtak. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenül járt embert *Kovács Józsefnek* hívták s *Medinára* való szabóságát. Halálát nem erőszak okozta, de valószínűleg bele szédült a Sárkány gödörbe s ott halt meg.

— **Öngyilkosság.** *Dömöcsök Ferencz*, 17 éves cipészsegéd *Dombóváron* szülei lakásán föbelötte magát. Bevitték a kaposvári kórházba, hol másnap meghalt. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— **Megkerült bélyegjegyek.** *Széles Irén* Alsótengelicz pusztai postamesternő f. hó

16-án d. u. a mikor a posta küldönczöknek a postát szétesztöta, tapasztalta, hogy a közel 210 kor. postabélyeget tartalmazó könyvecskéje eltűnt. Gyanuja a posta küldönczök ellen irányult, miután pedig a tettest nem tudta kinyomozni, az esetet a csendőrségnek is feljelentette, de mely a tettest a legerélyesebb nyomozás daczára sem tudta kipubatonni. A postamesternő már azt hitte, hogy a bélyegek elvesztek, a mikor br. *Schell József* katalin pusztai birtokos, a kinek csomagjai közé a postamesternő tévedésből betette, a bélyegkönyvet hiány nélkül visszaküldötte.

— **Meglopott újságárusító.** Említettük már, hogy *Vidák* Alajos újságárusító szekszárdi lakostól cselédje, *Tillmann Anna* 14 éves leány, f. év aug. 2-án, a mikor *Vidák* és neje nem volt odahaza 44 kor. készpénzt és több ruhaneműt elloptott s azzal megszökött. *Vidák* arról értesült, hogy a leány *Nagybicsérdre* szökött s ezt a csendőrségnek bejelentette, a csendőrség aztán letartóztatta a rossz utra tért leányt s f. hó 22-én *Szekszárdra* kísérte; az elloptott pénzt azonban már nem találták meg nála.

— **Tolvaj napszámos.** *Janosits Lajos* fajszí születésű napszámos *Ócsényben* dolgozott s észrevette, hogy *Bencez János* ócsényi lakos szobájának ajtaja nincs bezárva. Beosont tehát és ott egy 160 korona értékű aranyórát és 90 korona készpénzt zsebre vágva megszökött. A csendőrség nyomozza.

— **A kötélánczos nagy kára.** *Gazsó Pál* kötélánczos *Bátán* mutogatta ingó művészetét; vigan járkált a kifeszített kötélén, különösen mikor *Gyuricza István* báta 15 éves suhancz is segédkezett neki a játékban. *Gyuricza* azonban nem elégedett meg azzal, hogy ideiglenes művésszé lépett elő, hanem a játékért jutalmat is kívánt — de csak ugy titokban, — s a kötélánczos sátorából, az asztalon volt pénztárczát — természetesen nem üresen, hanem 42 korona készpénzzel terhelve és egy pár arany fülbevalót zsebre vágya kötélánczosai ügyességgel eillant eddig ismeretlen tájak felé. *Gazsó*nak bizony jó néhányszor végig kell futnia a kötélén, míg ennyi vagyont ismét összetánczol.

— **A mulatság vége.** *Juhász Imre* dunaföldvári lakos *Márkus Ferencz* koresmájában mulatott s jókedvében a zenészeket borral és pénzzel bőségesen ellátta. Másnap azonban mikor kijózanodott a legénységét alighanem megbánta, mert a csendőrségnél panasolta, hogy pénzének nagyrészét — közel 480 koronáját — ellopták. Valószínű, hogy pénzét részben elpazarolta, részben pedig elszórta.

— **Életveszélyes testisértés.** *Pap Ferencz* törökkappányi lakos *Somogyi Pál* ottani lakossal a szakcsi vásárról haza felé haladt, a mikor fia *Pap József*, a ki szintén a vásárról hazafelé ment, őket utolérte s *Somogyit* szónélkül arczul ütötte. *Pap Ferencz* ezért fiát korholni kezdte, a miért fia őt földre teperte s rajta életveszélyes testi sértéseket okozott. *Pap Józsefet* a bíróságnál feljelentették.

Az Uránia Szekszárdon.

MOTTÓ:

Uránia a héten,
Szekszárdra jött merészen,
Sötétben . . .
S közönsége bár sok volt,
Drukkolt: lesz-e elég — Volt?
Sötétben . . .
Hej, de hamis itt a villanygyár:
Jobb szereti, ha gépje nem jár...
— A közönség haragszik —
Uránia megugrik,
Sötétben . . .

Az Uránia, magyar tudományos színház, mint már jeleztük, három előadásra Szekszárdra rándult le. Az első előadás a mult vasárnap lett volna, de ezt nem csak az Uránia, de a helyi és vidéki nagyszámu közönség csodálkozására és méltó boszankodására is nem lehetett megtartani. A mi gyönyörűséges villanytelepünk ugyanis felmondta a szolgálatot, bár előzete-

sen irásilag kötötte az ebet a karóhoz, hogy a kívánt áramot tudja szolgáltatni. Pedig dehogyan, mozgásba sem tudta hozni az apparátust, az összegyűlt nagyszámú helyi és vidéki közönség azonban nagyon is mozgolódott s hangos szavakkal adott kifejezést az újabb villanyossági botrány felett. Egyesek bekíteni akarták a közönséget, megkezdődött tehát a lótság futás dr. *Hirling* Ádámmal, az új polgármesterhez, hogy a mint a villanytelep óhajtott s úgy látszik már előre kiszámolt, az összes utcái iv lámpákat oltassa el, ekkor aztán elég lesz az áram. Csakhogy a polgármester nem ment bele az ily fajta önkényes rendelet kiadásába, miáltal a villanytársulat felé hadonászó öklöket maga felé irányította. Azt hányták a szemére, hogy ha eltűrte a város, hogy heteken át ne világítson a társulat, ezen az egy estén is lehetett volna nélkülözni az ivlámpákat, mivel a hold amugy is gyönyörűen világított. Hanem mondjanak bármit, a polgármester ez alkalommal *korrektül járt* el, mert az utcái világítást Szekszárdon nincsen joga beszüntetni senkinek, még neki se, igaz a villanyos társulatnak sem lenne joga. . . . Igy aztán a közönség csalódva szétszórt s *Pekár* Gyula „Párizsi Asszonya“ csak hétfőn került színre. Kedden *Sági* János és *Szalay* Sándor „Balaton“ című tanulmányát mutatták be, délután, ifjusági előadásnak, amelyen részt vettek: a főgimnázium, polgári fiú és leányiskola, a Mayer Árlow féle magánintézet és az összes népiskolák növendékei, zsufolásig megtöltve a nagy termet. Kedden este *Ráth* István darabját a „Világ Urai“ mutatták be, szintén telt ház előtt, az előadást azonban ugy ekkor, valamint hétfőn is csak úgy lehetett megtartani, hogy a kaszinó vezetősége beleegyezett az ottani kerti ivlámpák eloltásába. A dolognak azonban lesz folytatása is, az *Uránia* hír szerint perrel támadja meg a villanytársulatot az elmaradt áramért s az így elmaradt jövedelemért, ha csak *Krammer* Vilmos, az egyébként sikerült esték buzgó rendezője valamiképpen ki nem egyenlíti köztük ezt a csekély kis villanyosság — folytonossági hiányt.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vízü Borszéknek forrása,
Mely már Attilát is vendégül traktálta,
Itt pedig *Tolnában*, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek *Iángborából* — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek őseréje tör fel . . .

Csak *borszéki* vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Paks.

A paksi főszolgabírói hivatal elhelyezése. A paksi főszolgabírói hivatal elhelyezése tárgyában *Rassovszky* Julián paksi főszolgabíró a helybeli képviselőtestületi tagokhoz megkeresést intézett a folyó hó 16-án tartandó képviselő-testületi közgyűlésre való megjelenés tárgyában. Ezen gyűlésre a tagok meg is jelentek, mely alkalommal tárgyalatott a főszolgabírói hivatal és állandó főbírói lakás megépítése. Mivel azonban a község egy 25—30 évre kibérelendő épületet nem hajlandó építeni, elhatározták, hogy a község házával szemben levő *Daróczy* Tamás féle üres teleknek a törvényhatóság részére leendő átengedésére egy bizottság küldessék ki a feltételek megállapítása végett. Felette sürgős is volna már igazán, ha a főszolgabírói hivatal is egyszer a fő utcára kerülne, hogy ne kellene a vidéki ügyes bajos embereknek fűtől fűtől tudakozni, ugyan melyik kuczkóban találhatja meg a főbírói hivatalt. De a főszolgabíró lakása is — a bérházak hiányában — egész félreeső eldugott helyen van, holott a község és járás első tisztviselője méltán megérdemelné, hogy a község leg szebb helyén és utcáján lakjék. Reméljük

azonban, hogy sikerül a törvényhatóságnak az említett telket megszereznie s a czélnak teljesen megfelelő épületet állítani, mert másként, Paks csak marad s egy lépést sem halad!

Bátaszék.

A legeltetési jog rendezése. A legeltetési jog rendezését Bátaszéken f. hó 21-én d. e. tárgyalták. Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy korlátlanul legeltettek, tekintet nélkül arra, hogy ki, és hány darabot hajt ki. E tarthatatlan állapot rendezésére kiszállt Bátaszékra *Bajó* Pál járási főszolgabíró és fölolvastatta a már elkészített és a nyár folyamán közszemlére kitett, a birtokossági névsor és kimutatás alapján készült legeltetési szabálytervezetet, melynek az az alapja, hogy a legeltetési jog birtok szerint arányosan állapíttassék meg, és pedig a földbirtok után körülbelül annak $\frac{1}{3}$ része arányában. *Szebényi és társai* a legeltetési jognak ily módon való szabályozását ellenzik és megfélebbezték a vármegye közigazgatási bizottságához intézett kérvényben. A bizottság azonban, nem lévén illetékes ennek elintézésére, a főbbezést nem fogadta el. A most lefolyt tárgyaláson a megjelentek legnagyobb része csatlakozott a felebbezőkhöz, mert, mint mondják, a telekkönyvben nem a közbirtokosság nevének áll a közlegelő, hanem Bátaszék közönsége nevének. És miután mind eddig teljesen egyenlő összeggel járultak hozzá a főtartáshoz: a legeltetési jog is csak teljesen *egyenlő mértékben* és *nem a birtokaránya szerint* illetheti mindnyájukat. Az ügy pörre kerül. Addig azonban, míg az illetékes bíróság ebben a pörben döntő ítéletet hoz, a járási főszolgabíró saját hatáskörében ideiglenesen fogja szabályozni az immár tarthatatlanná vált állapotot.

Dombóvár.

Ártézi kut és villanyvilágítás. Ifj. *Ivanich* Antal a dombóvári villanytelepen ártézi kutat furat, mely eddig 56 m. mély. A vidéken ez az első ilyen kísérlet. — A villanyvilágítási utcai vezetékek készen vannak. 150 izzó és 4 ivlámpát állítottak fel. Számos magán- és minden középületbe is már megkezdtek a bevezetést.

TANÜGYI HIREK.

Tanítógyűlés.

A sióvidéki ág. hitv. ev. tanítóegyesület őszi gyűlését folyó hó 20-án tartotta Varsádon. Jelen volt a tanítósság összesége, mi arra mutat, hogy e derék kar szeret tanulni, haladni a tudományok ismeretében, hogy azt falujokban a gyermekek és a nép javára értékesíthesse. Eljöttek e nagyjelentőségű gyűlésre a kir. tanfelügyelőség, a lelkesítő kar, a község előljárósa és a közeli községek jegyzői is, mi nagy érdeklődésre mutat s következtethető belőle, hogy vannak tanügybarátok, kik a mai művelt és képzett tanítóssággal együtt éreznek és mindenkor támogatására kelnek.

Az elnöke ezen egyesületnek a tanítósságnak igazi barátja, *Lagler* Sándor kölesdi ág. hitv. ev. lelkesítő, kit a tanítói kar tisztelettel és szeretettel vesz körül, mit iránta a múlt évi elnök választáskor oly fényesen ki is mutatott.

A lelkesítők közül jelen volt még a minden oldalról képzett, nagy tudású bikácsi és a 4 év tizeden Varsádon működő *Wagner* Samu, ki szívjóságával, szeretetével és bölcs vezérlésével hivatást, igazi jó, szelid néppé tette.

A gyűlés a templomban volt. Először is orgona kísérettel a tanítósság Jövel szentlélek kezdetű hatalmas éneke hangzott el. Ezután *Lagler* elnök magvas imája következett, mely után megtartotta elnöki megnyitóját. Ezen megnyitói beszédében a dalkörök és ifjusági egyesületek szervezését hangoztatta, mert a dalt be lehetne vinni az ifjusági egyesületekbe és így a népet elvonni

a káros helyekről, a kocsmáktól. Ezen fenkölt és jóindulatu beszédet nagy tetszésnyilvánítás fogadta s többszörösen eljenezték érte.

Az egyesületnek minden tagja az „Eöt-vös alap“nak is tagja egyuttal. Határozatba ment, hogy az egyesület belép a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságába is, a díjat a tagsági díjakból fedezik.

Ezután a varsádi tanítók: *Fanzler* János és *Fittler* Henrik orgona játéka következett. Azokat a szép, kifogástalan és ájtatosságot keltő játékokat nagyon szívesen hallgatta a jelenvolt közönség és a gyűlés a tanítóknak köszönetét fejezte ki.

A közoktatásügyi törvény revízióját *Kring* Gyula kétyi tanító ismertette s különösen a fizetésjavítást hangsúlyozta, mert ma már képzett, derék tanítósság van, az élelem drága, méltó tehát a tanítósság jobb fizetésre. Az előadónak köszönetet szavazott a közgyűlés. Ezután több jelentése volt *Haiszer* Henrik alelnöknek s néhány indítványtétel után az érdekes közgyűlés véget ért.

Innen ebédre mentek a csinos vendéglőbe. Jó ételek, italok voltak ott, emelkedett is nemsokára a hangulat. *Haiszer* Henrik szép beszédben éltette a királyi tanfelügyelőséget. Beszédét zajosan megéljenezték.

Schád János az elnököt éltette, *Lagler* Sándort, kit tanítói szeretettel vesznek körül s Isten áldását kérte rá.

Végül elénekelték az „Isten álld meg a magyart.“

Szóval ez alkalommal is tapasztalhatuk, hogy az ágostai hitv. ev. tanítók jó hazafiak, értelmesek és megállják helyüket. Hazafiságukra szükségünk van, mert éppen ők majd nem mind idegenajku községekben működnek, az ő feladatuk, tehát a magyarosítás hazafias nagy munkája. S a mint látszik jó kezekre vannak bízva német gyermekeink, megmagyarosodnak azok, hű, hazafias és értelmes polgárok lesznek s így a hazát sokat köszönhet e derék tanítóknak. Áldás legyen rajtuk és munkáikon.

Nagy Béla.

Humánus gróf. Apponyi Sándor gróf v. b. titkos tanácsos megengedte, hogy a Rudolfmajorjában lévő tanköteleseket a téli rossz időben a varsádi ág. hitv. ev. iskolába az ő fogatain szállítsák be és azon hozzák is vissza mindennap. E major 5:35 km. távolságra fekszik Varsádtól, de így kocsin a 19 mindennapi tanköteles mégis könnyen juthat el az iskolába.

Megsemmisített választás. A bátaszéki iparostanonc-iskolai felügyelő bizottság augusztus hó 27-én tartotta tanító-választó ülését. Megválasztották az ipariskolához tanítókká *Pápay* Gézát, *Walter* Gyulát, *Máté* Józsefet és *Szám* Józsefet. Minthogy *Gesztesi* Péter a polgári iskolai tanítóképző-intézet 2 év-folyamat sikerrel végezte és a szervezet 53. §-a szerint ipariskolai tanítóknak magasabb végzettséggel bírók előnyben részesítendőek, sőt csakis azok alkalmazandók, továbbá *Bátor* Bálint 10 évig teljes sikerrel tanított ezen iskolánál és most ezen két tanerőt egyszerűen mellőzte a felügyelő bizottság a választást ezen 2 tanító megfellebbezte. A közokt. miniszter a választást megsemmisítette s elrendelte, hogy a kir. tanfelügyelőség új választási gyűlést tartson és a szervezet 53. §-ában foglalt intézkedés szigorú szemmel tartása mellett intézze a tanítóválasztás ügyét.

Megtagadott államsegély. Bátaszék községet a kereskedelemügyi miniszter azon kérelmével, hogy a községi iskolába járó vasuti alkalmazottak g. e. miatt államsegélyt engedélyezzen, elutasította.

Miniszteri engedély. A közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy a németkéri községi iskola alapvető évi jövedelme az ottani rk. iskola kiadásaira fordíttassék.

Lemondott tanítónő. *Maximovics* Blanka mázai községi el. iskolai tanítónő állásáról lemondott.

Tanszer ajándék. A dunaföldvári önálló gazdasági iskolának a közoktatásügyi miniszter ingyen tanszereket adományozott.

Kinevezés. Györkös Sándor dombóvári rk. elemi tanító a csikmegyei gyergyóremetei állami iskolához neveztetett ki.

Tanítóválasztások. A kajdaci ev. ref. tanítónői állásra Dömötör Jolán, a kocso-lai rk. osztálytanítói állásra Keleti Márton, a lengyeli rk. osztálytanítói állásra Leicht Károly okl. tanító választották meg. Fasching János lengyeli volt rk. tanító pedig Verseczre választott meg tanítónak.

A szekszárdi polgári leányiskola épülete. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága folyó évi szeptember hó 12-én tartott ülésében utasította Szekszárd város polgármesterét, hogy a szekszárdi polgári leányiskola felépítése és a finiszkola tornatermek átalakítása iránt *igen sürgősen* intézkedjék s erről hozzá november 1-ig jelentést tegyen.

Özvegyi segélypénz. Néhai Sántha Gyula pálfai rk. tanító özvegyének 1905. okt. 10-től 606 korona özvegyi segélypénz, néhai Buzás István kölesdi nyugalmazott tanító özvegyének pedig f. évi aug. 1-től 620 korona segélypénz utalványoztatott.

MULATSÁGOK.

A szekszárdi róm. kath. olvasókör szüreti ünnepélye. A szekszárdi róm. kath. olvasókör múlt vasárnap fényesen sikerült szüreti mulatságot rendezett. A kör nyári helyisége s az összes termék zsufozásig telve voltak jókedvű szüreti publikummal. Délután 5 órakor a kisbírói dobszó hirdette a szüret kezdetét. Az »általános titkos szavazás« alapján megtörtént bíróválasztásból óriás többséggel Bencze János került ki győztesen, ki kezében az öregbíró botjával általános derűtség között mondotta el „bírói programbeszédét“. Ezután a díszmagyarba öltözött csószók és csósznők szüreti kardalai következtek, melyeket cigányzene kísérettel adtak elő, lelkesült érzéssel. A szüreti dalokat szabad lopás, szüretelés, mustkóstolás, birka, csutora, szőlőkoszoru-sorsolás, halpaprikás, majd végül tánc követte kiváló kivirradtig. Befolyt jövedelem: 313 korona. — **Felülfizettek:** Bekes János 1 kor., Pápay Dezső tanító 1 kor. 20 fill., Matzon Béla jegyző 40 fill., Leimetzter Lajos adótiszt 1 kor., Komjáthy Sándor mérnök 40 fill., Szabó Géza hittanár 1 kor. 40 fill., dr. Fent Ferencz plebános 40 fill., Mitvég Dénes gazdatiszt 2 kor., Mosgai Sándor segédlelkész 1 kor. — **Szőlőt ajándékoztak:** Fajfarits István, Ujj János (Grósz), Marton István, Bors István, Sággy György, Szabó József, Szuliman György, Orbán Imre, Molnár József, Grósz István, Steiner József (Márkvárt), Vesztergombi István (Grósz), Takács János (Grósz) és Bencze Ferencz (Nagy) *egy szőlőkoronát*. A bőkezű szőlősgazdák s a szíves felülfizetők fogadják az Elnökség legforróbb köszönetét.

Szüreti mulatság. A „Tolnai Iparosok Olvasó-Egylete“ 1905. évi szeptember hó 24-én, saját helyiségében, részben könyvtára, részben a Tolnán felállítandó Kossuth-szoboralap javára, tréfás műsorral egybekötött zártkörű szüreti táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenkint 60 fillér. Kezdeté délután 3 órakor. Műsor kezdete este 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a teremben fog megtartatni.

Szerkesztői üzenetek.

Fred. Őszinte bírálatot kér. Ezt a verset őszintén meg sem lehet bírálni, mert akkor nagyon meg talál haragudni, pedig egy rossz versért senki haragját sem akarjuk fejünkre zudítani. Irjon tehát még sokat, nagyon sokat, kerülje a dagályt, az érthetlenséget, ezt a verset pedig tegye el emlékül, meglátja pár év múlva lenéző mosollyal mérí végig, mint most bennünket az igaz szóért. . . . **y. Hütlenhez.** Talán azért lett »Hütelen« hütelen, mert ezt a kis verset olvasta? Nem riasztjuk el a versírástól, mindenkinek keresztül kell esni rajta, mint a — bárányhimlőn. Irjon tehát, ha kedve tartja, de még sok időbe kerül, míg a nyilvánosság elé léphet.

HIRDETÉSEK.

I. rendű porosz köszén,

I. „ bpesti légszesz kocsz,

I. „ salgótarjáni köszén,

I. „ tatai köszén,

valamint tojás-briquet kapható kicsinyben és nagyban mér-sékelt árszámítás mellett

Hirschfeld Árminnál.

Raktár helyiség: 1-6

Budai-utca 664. szám alatt.

5960.

tkv. 1905.

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dömök Pé-ternek **Korbonits Dezső elleni** végrehaj-tási ügyében előterjesztett kérelemre 7000 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi június 27-től járó 5% kamata, 223 kor. 50 fillér eddigi, ezuttal 43

kor. 30 fillérben megállapított s a még fölmerü-lendő költségek kielégítése végett a szekszárdi kir. tszék területén levő a szekszárdi 7198. szjtkv-ben Kolozsvári Margittal nős Korbonits Dezső vég-rehajtást szenvedő tulajdonául fölvevett + 4436/6. hrszám zombai rét ingatlan 38 kor. továbbá 7100 kor. agrár kölesönnel terhelt + 2 sor 1799 hrsz beltelki kert ingatlan 150 kor. + 3 sor 1800 hrsz beltelki kert ingatlan 151 kor. + 5 sor 8049 hrsz bartinai szőlő és présház ingatlan 1654 kor. + 6 sor 8076 bartinai szőlő és présház ingatlan 1654 kor. kikiáltási árban **1905. évi november hó 10-ik napján d. e. 10 órakor a kir. tör-vényszéki épület 50 sz. helyiségében** megtartandó árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 3 kor. 80 fill. 15 kor. 10 fill., 165 kor. 40 fill. és 165 kor. 40 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-bez letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazolt elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 30, a második részletet 60, a harmadik részletet 90 nap alatt minden részlet után az ár-verés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a szekszárdi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénz-tárnál lefizetni, s bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen árverési hirdetmény kibocsájtásával egyidőben megállapított árverési feltételek a hi-vatalos órák alatt ezen bíróság mint tkvi hatóság-nál, úgy Szekszárd község előljáróságánál tekint-hetők meg.

Szekszárdon, a kir. tszék, mint tkvi ható-ságnál 1905. évi aug. 29-én.

Markovich,
kir. tszéki bír.

1-1

MEGHIVÓ.

Mint az áll. gazdasági tudósítók első kongresszusának titkárához, szá-mos oldalról vett felszólítás folytán van szerencsénk a t. cz. gazd. tudósító urakat **több fontos ügy** megbeszélése tárgyában **Budapestben, a „Köztelek“ épületben** (Üllői-ut 25.) **f. évi október hó 10-én délelőtt 10 órakor** tartandó

értekezletre

tisztelettel meghívni. — Kedvezményes áru vasuti igazolványért kérjük a **sárga lapon** közvetlen a m. kir. földművelésügyi Minister urhoz azon kérelemmel fordulni, hogy azt a gazd. tudósítók részére a m. kir. kereskedelmi Minister urnál kieszközölni kegyeskedjék.

Szíves részvételüket kérjük tájékozás végett a titkárságnál bejelenteni.

Lipovniczky István

I. kongresszus jegyzője
országos áll. gazd. tudósító.

Kresz János

titkár
Kassa sz. kir. város áll. gazd. tudósítója.

3-3

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztá és ment káros alkatrészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a

legolcsóbb, minden ruhanemű

és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cégé Auszigban bárkinek a ki be-bizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Értesítés.

Szives tudomására hozom a bortermelő közönségnek, hogy a hires

Mayfarth-féle

borsajtók, szőlőzuzók

a gyárban az óriási kereslet folytán már **fogytán vannak.**

Mint hogy nekem sikerült még raktárra kapnom egy nagyobb mennyiséget, ezeket árusítom, míg a készlet tart.

Ugyancsak nálam **egyeb gazdasági gépek is beszerezhetők.**

Tisztelettel

2-4

Kramer József,

a Mayfarth-féle gépek kizárólagos elárúsítója

Szekszárdon, Sédpaták-utca.

Eladó boroshordók.

Willinger Márton zombai szőlőbirtokos elad mintegy 400 darab 6-700 literes teljesen jókarban levő, tiszta, bekéneztet.

boroshordót,

melyekbe a bor azonnal betölthető, — jutányos áron.

A hordók a szekszárdi pincében tekszenek.

Az eladással teljhatalmulag **Kramer József** szekszárdi borbizományos van megbízva, ki az érdeklődőknek bármikor szívesen ad felvilágosítást.

A hordók esetleg haszonbérbe is adatnak.

3-4

Ház eladó. Kiadó gargon szoba.

Bartina-utca 150l. sz. ház mellékhelyiséggel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

3-3

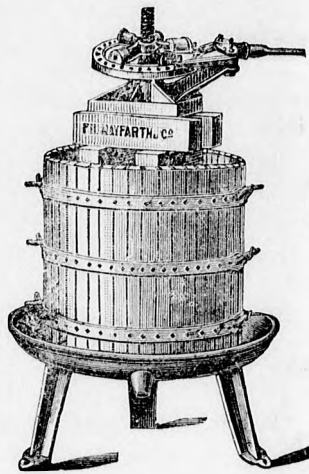
Garay Ferencz.

A tisztviselő telepen november hó 1-től egy külön bejáratu csinos gargon szoba kiadó butorozással vagy anélkül.

Értekezni lehet **Schneider**

Jánossal.

1-1

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogozó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogzó-örlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

Szabad. **önműködő**, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vásöntödéje és gőzhámorai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 550 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

Kapható **STEINER VILMOS** fiók-gépraktárában **Szekszárd** (Kramer féle ház).

1-3

Bachschtz Károly áruháza

Szekszárd, Széchenyi-utca Mayer-ház.

21-21

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat

mindennemű kész fehérneműekből fiúk és leányok számára kiváló jó minőségben és legolcsóbb árban.

➔ **Divatos női- és gyermek-felöltők, raglánok óriási választéka.** ➔

Kész fiú ruhák. — Nagy raktár gyapjuszövetekből.

Diákoknak mérték után ruhákat 24 óra alatt elkészítették.

Legjobb lábbeliék, kalapok, toilette-czikkék, rövidárúk, bőröndök.

A nagyérdemű vevőközönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Bachschtz Károly.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálak válaszbélyeg ellenében.

9-52

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodabátása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

17-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 569),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Értesítés.

Van szerencsém a hölgyvilág szives tudomására hozni, hogy Szekszárdon, Kossuth Lajos-utca 1031. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

lapos és álló

plissirozó (redőző)

intézetet alapítottam.

Plissirozásra vagyis redőzésre elfogadok a legvastagabb kelmétől a legkényesebb selyemig, s azt kifogástalanul készítem el.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives megrendelését, előre is ígérem annak pontos és lelkiismeretes elintézését.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, vagyok tisztelettel

Haudinger Gyuláné.

3-6

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1¹/₁₀ literes palaczk 48 fillér. 1 literes palaczk 40 fillér. 1/2 literes palaczk 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

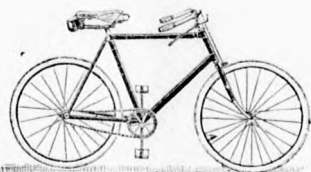
Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Ká mán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné** fűszerkereskedőknél.

9-52

Izléses és olesó nyomtatványokat

szállít a legrövidebb idő alatt

BÁTER JÁNOS könyvnyomdája **SZEKSZÁRDON.**

A világhirű STYRIA

és Demokrata kerékpárokat

mélyen leszállított áron, kedvező részletfizetésre adjuk el **két évi jótállással.**

Puch-motorkerékpárokat,

melyek lecsatolható mellékkocsival teljesen pótolják az automobilt.

Kerékpáralkatrészeket és az elismert kiváló minőségű **Reithoffer kerékpárgummikat** a legolcsóbb versenyképes áron szállítjuk.

Nagy javító műhely.

Ne mulassza el tőlünk árjegyzéket kérni, mert meggyőződést szerez előnyös árainkról.

Müller Testvérek mehanikusok 12-26 varrógép, kerékpár nagyraktára **SZEKSZÁRD, Garay-tér.**

